

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Białymstoku

LBI.410.020.03.2019

03023219

Dr hab. Rafał Kowalczyk
Dyrektor Instytutu Biologii Ssaków
Polskiej Akademii Nauk w Białowieży
ul. Stoczek 1, 17-230 Białowieża

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/19/025 – Finansowanie badań podstawowych

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Białymstoku
ul. Akademicka 4, 15-267 Białystok
T +48 85 874 81 00, F +48 85 874 81 33
lbi@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Instytut Biologii Ssaków Państwowej Akademii Nauk w Białowieży, ul. Stoczek 1, 17-230 Białowieża ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Dr hab. Rafał Kowalczyk, dyrektor Instytutu ² od 1 czerwca 2013 r. ³ . Poprzednio, w okresie objętym kontrolą, obowiązki dyrektora pełnili: dr hab. Krzysztof Schmidt (od 1 lutego 2012 r. do 31 maja 2013 r.) i dr hab. Andrzej Zalewski (od 1 stycznia 2011 r. do 31 stycznia 2012 r.).
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Realizacja projektów dofinansowanych przez Narodowe Centrum Nauki. 2. Efekty zrealizowanych projektów.
Okres objęty kontrolą	Lata 2011–2018
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku
Kontroler	Tomasz Pomian, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBI/141/2019 z 11 października 2019 r. (akta kontroli str. 1)

¹ Dalej: „Instytut”.

² Dalej: „Dyrektor”.

³ Z przerwą od 1 czerwca do 31 grudnia 2017 r., kiedy pełnił obowiązki Dyrektora do czasu wyboru na Dyrektora w wyniku postępowania konkursowego.

⁴ Dz. U. 2019 r. poz. 489, ze zm. Ustawa zwana dalej „ustawą o NIK”.

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Projekty objęte badaniem przygotowano zgodnie z warunkami uczestnictwa w konkursach organizowanych przez Narodowe Centrum Nauki („NCN”). Zrealizowano je w terminach i zakresach przewidzianych w umowach oraz – z jednym wyjątkiem – z zachowaniem zasad w nich określonych. W jednym przypadku dokonano zmian warunków realizacji projektu, bez wymaganej pisemnej zgody NCN, zwiększając o 27% środki finansowe na wynagrodzenia.

Instytut zapewnił NCN kompletną informację z przebiegu siedmiu z 10 zbadanych projektów w składanych raportach częściowych, okresowych i końcowych. W dwóch projektach wykazano zaś dane niezgodne z ewidencją księgową, a w przypadku kolejnego nieterminowo przekazano raport końcowy.

W wyniku realizacji projektów osiągnięto zakładane efekty w postaci publikacji wyników zrealizowanych badań w wydawnictwach o zasięgu międzynarodowym. Wywiązano się też z obowiązku umieszczenia we wszystkich publikacjach i opracowaniach, będących wynikiem realizacji projektów, informacji w języku polskim lub angielskim o ich sfinansowaniu ze środków NCN, podając przy tym numer rejestracyjny projektu. Kierownicy projektów, zgodnie z postanowieniami umów, zamieszczali w raportach końcowych popularyzatorskie opisy ich rezultatów. W związku z realizacją projektu w zakresie finansowania stypendium doktorskiego jedna osoba uzyskała stopień naukowy doktora.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁶ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Realizacja projektów dofinansowanych przez Narodowe Centrum Nauki

Opis stanu faktycznego

1.1. W latach 2011–2018 pracownicy naukowcy Instytutu realizowali 26 projektów dofinansowanych przez NCN, na które przyznano 12.504,9 tys. zł. Projekty realizowano w ramach konkursów: Opus (17 projektów), Preludium (sześć projektów), Etiuda (jeden projekt), Sonata BIS (jeden projekt) i DAINA (jeden projekt).

Kontrolą objęto 10 projektów o wartości 3.079,7 tys. zł (dziewięć badawczych, jeden dotyczący stypendium doktorskiego), w tym sześć realizowanych w ramach konkursu Opus⁷, trzy w ramach konkursu Preludium⁸ i jeden w ramach konkursu Etiuda⁹. Wszystkie projekty zostały zakończone (przekazano raport końcowy), w tym siedem zostało

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁷ Projekty: Opus-1 „Pośredni wpływ dużych ssaków drapieżnych na zachowanie i fizjologię kopytnych w lasach środkowej Europy” (Nr 2011/01/B/NZ8/04337), Opus-3 „Efekt kaskady troficznej w europejskich lasach strefy umiarkowanej: pośredni wpływ dużych drapieżników na interakcje ssaki kopytne – odnowienie lasu” (Nr 2012/05/B/NZ8/01010), Opus-3 „Procesy adaptacyjne obcego inwazyjnego gatunku – wpływ uciekinierów z ferm hodowlanych na dziko żyjące populacje norki amerykańskiej” (Nr 2012/05/B/NZ8/01247), Opus-4 „Czynniki wpływające na kształtowanie się równowagi między pasożytem a żywicielem na przykładzie inwazji krwiopijnego nicienia *Ashworthius sidemi* u dziko żyjących żubrów (*Bison bonasus*) w Puszczy Białowieskiej” (Nr 2012/07/B/NZ8/00066), Opus-5 „Rola wypasu zwierząt gospodarskich w kształtowaniu lasów Puszczy Białowieskiej w ostatnich pięćdziesięciu latach” (Nr 2013/09/B/NZ9/02374), Opus-6 „Adaptacje fenotypowe i genetyczne dwóch podgatunków łasicy do odmiennych warunków klimatycznych” (Nr 2013/11/B/NZ8/00887).

⁸ Projekty: Preludium 1 „Czy rodzaj matrix ma znaczenie? Rola izolacji siedliska w kształtowaniu struktury genetycznej i dynamiki populacji kamionki” (Nr 2011/01/N/NZ8/04525), Preludium 4 „Wpływ czynników biotycznych i abiotycznych na przestrzenne rozmieszczenie ssaków kopytnych w Puszczy Białowieskiej – zastosowanie foto-pułapek, teledetekcji satelitarnej i GIS do modelowania niszy środowiskowych dużych ssaków” (Nr 2012/07/N/NZ8/02651), Preludium 5 „Zmienność genetyczna populacji nornika zwyczajnego i nornika burego w Polsce: porównanie danych z prób muzealnych i współczesnych” (Nr 2013/09/N/NZ8/03205).

⁹ Etiuda „Filogeografia nornika zwyczajnego (*Microtus arvalis*) oraz zmienność genetyczna w populacjach nornika zwyczajnego i nornika burego (*Microtus agrestis*)” (Nr 2015/16/T/NZ8/00015).

rozliczonych przez NCN. W jednym przypadku¹⁰ NCN poinformowało 25 lipca 2019 r. Instytut, że w wyniku oceny formalnej stwierdzono braki¹¹ (zmian w raporcie końcowym dokonano w systemie OSF¹², a o ich wprowadzeniu poinformowano NCN). W pozostałych dwóch przypadkach Instytut do zakończenia kontroli nie otrzymał informacji o rozliczeniu projektu. Nie był też wzywany do dokonania uzupełnień.

(akta kontroli str. 2, 336-340, 669-671)

Koszty realizacji skontrolowanych projektów wyniosły 2.996,9 tys. zł i stanowiły 96,3% środków przewidzianych na ten cel (3.079,7 tys. zł). Najwięcej (580,2 tys. zł) wykorzystano na badania dwóch podgatunków łasic w ramach konkursu Opus¹³, a najmniej (98,5 tys. zł) na badania związane ze zmiennością genetyczną w populacjach nornika zwyczajnego i nornika burego w Polsce w ramach konkursu Etiuda¹⁴. Niewykorzystane 82,8 tys. zł Instytut terminowo (zgodnie postanowieniami umowy o realizację i dofinansowanie projektu badawczego¹⁵) przekazał na rachunek NCN.

(akta kontroli str. 2, 16-20, 90-95, 167-172, 247-252, 336-340, 425-429, 493-498, 570-574, 620-623, 639-650, 680-681)

Na realizację projektów uzyskano wymagane zgody i opinie¹⁶, w tym między innymi: 1/ Lokalnej Komisji Etycznej do Spraw Doświadczeń na Zwierzętach w Białymstoku, 2/ Ministra Środowiska (np. decyzja na odłów dwóch podgatunków łasicy), 3/ Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku (np. na preparowanie, posiadanie i przetrzymywanie czaszek, szkieletów, skórek, tuszek lub organów pochodzących od zwierząt chronionych), 4/ Białowieckiego Parku Narodowego.

(akta kontroli str. 16-20, 247-252, 425-429, 620-623, 639-650)

Stosownie do zapisów umów o realizację i dofinansowanie projektów badawczych¹⁷ oraz zmian wprowadzonych do nich pismem otrzymanym z NCN¹⁸, Instytut terminowo dokonał zwrotu odsetek uzyskanych od środków otrzymanych na realizację projektów badawczych¹⁹. I tak, odsetki za lata 2013–2015 w wysokości 2.207,83 zł²⁰ przekazano na rachunek NCN 5 kwietnia 2016 r., tj. pięć dni po terminie²¹. W wyjaśnieniu Główna Księgowa podała, że: „w wyniku natłoku obowiązków i zadań związanych z zamknięciem roku 2015 (I kwartał 2016 r.) umknął termin 31 marca 2016 r. Należne odsetki przekazano niezwłocznie 5 kwietnia 2016 r. (dwa dni robocze po terminie)”. Odsetki za 2016 r. (obliczone do 30 września) w wysokości 2.313,75 zł przekazano 27 marca 2017 r. Od 1 października 2016 r. środki otrzymane z NCN gromadzono na nieoprocentowanym rachunku bankowym.

W latach 2011–2013 Instytut nie przekazywał uzyskanych odsetek od środków otrzymanych z NCN na realizację projektów naukowo-badawczych, ponieważ – jak wyjaśniła Główna Księgowa – „pierwsze umowy o realizację i finansowanie projektów badawczych nie zawierały zapisów o zwrocie odsetek i nie nakładały takiego obowiązku. Ponadto ze względu na brak obowiązku prowadzenia wydzielonego rachunku bankowego, środki NCN gromadzone były na rachunku podstawowym Instytutu i ich precyzyjne obliczenie

¹⁰ Nr 2013/11/B/NZ8/00887.

¹¹ Tj. 1/ w sekcji „wykaz publikacji” załączony link nie odsyła do publikacji (strona nieodnaleziona), dodatkowo istnieje możliwość dołączenia pozycji powstałych po dacie złożenia raportu końcowego, 2/ w sekcji „zestawienie kosztów” wykazano przesunięcie środków finansowych w wysokości 3,7 tys. zł do pozycji inne koszty bezpośrednie (przesłać zgody Kierownika Instytutu na dokonaną zmianę lub wpisanie informacji o posiadanej zgodzie w polu pod zestawieniem).

¹² OSF – system przeznaczony jest do rejestrowania i obsługi wniosków o dofinansowanie projektów badawczych. System administrowany jest przez Ośrodek Przetwarzania Informacji.

¹³ W projekcie 2013/11/B/NZ8/00887 wykorzystano 87,5% planowanych kosztów – 663 tys. zł.

¹⁴ W projekcie 2015/16/T/NZ8/00015 wykorzystano 100% planowanych kosztów.

¹⁵ Nr 2013/11/B/NZ8/00887.

¹⁶ Zgody były wymagane przy realizacji pięciu (z dziewięciu skontrolowanych) projektach: 2011/01/B/NZ8/04337, 2013/09/N/NZ8/03205, 2013/11/B/NZ8/00887, 2015/16/T/NZ8/00015 i 2012/07/B/NZ8/00066.

¹⁷ Dalej: „umowa”.

¹⁸ Pismo Nr ZRP.070.32.2015.JM z 5 listopada 2015 r.

¹⁹ Zapis obligujący do zwrotu odsetek pojawił się w umowach od 2013 r.

²⁰ Odsetki od środków przekazanych na realizację grantów za 2013 r. w wysokości 0,28 zł (oprocentowanie rachunku bankowego 0,0001%), za 2014 r. – 0,92 zł (0,0001%) i za 2015 r. – 2.206,64 zł (0,20%).

²¹ W terminie do 31 marca 2016 r.

stanowiło problem z uwagi na rozciągnięty w czasie proces kompletowania wymaganych podpisów pod raportem". (akta kontroli str. 3-15, 678-679)

1.2. Analiza realizacji dziewięciu objętych badaniem projektów badawczych w ramach konkursów Opus (sześć) i Preludium (trzy) wykazała między innymi, że:

a) Zadania badawcze w ramach kontrolowanych projektów prowadzono w terminach wskazanych w umowach zawartych z NCN, przy czym pierwotnie zakładany okres realizacji – 36 miesięcy – został dotrzymany w trzech projektach, a w pozostałych został wydłużony w drodze aneksu do umowy, w tym:

- w jednym (2011/01/N/NZ8/04525) o sześć miesięcy (z 36 do 42) z powodu zdarzeń losowych;
- w jednym (2013/09/N/NZ8/03205) o siedem miesięcy (z 36 do 43) w związku z otrzymaniem przez kierownika projektu stypendium Etiuda 3, w ramach którego odbyła ona staż w placówce zagranicznej (prace badawcze na ten okres zostały przerwane);
- w czterech o 12 miesięcy: 1/ w projekcie 2012/07/B/NZ8/00066 z 30 do 42 miesięcy, z powodu niższej niż planowano dostępności materiału do badań parazytologicznych oraz analiz krwi w okresie trwania projektu, 2/ w projekcie 2012/05/B/NZ8/01247 z 36 do 48 miesięcy, w związku z nieprzewidzianymi trudnościami, tj. przedłużeniem się okresu zbierania prób genetycznych od norki amerykańskiej oraz dłuższym czasem oczekiwania na wykonanie analiz w laboratorium na Uniwersytecie Cornell w USA, 3/ w projekcie 2013/11/B/NZ8/00887 z 36 do 48 miesięcy, z powodu trudności w realizacji niektórych zadań badawczych, 4/ w projekcie 2013/09/B/NZ9/02374 z 36 do 48 miesięcy, z powodu zabrania większej niż planowano liczby danych i w związku z tym potrzeby dłuższej ich analizy na potrzeby publikacji.

Faktyczne koszty projektów realizowanych przez pracowników Instytutu nie przewyższyły kosztów zakładanych w umowach.

b) We wnioskach o sfinansowanie analizowanych projektów, koszty bezpośrednie zaplanowano w wysokości 2.548,2 tys. zł, w tym 826,2 tys. zł na wynagrodzenia, 675,1 tys. zł na zakup aparatury i 1.047 tys. zł na inne koszty bezpośrednie, a koszty pośrednie – w wysokości 432,9 tys. zł. Stosownie do warunków udziału w konkursach zorganizowanych przez NCN, koszty pośrednie zbadanych projektów nie przekraczały 30%.

Faktyczne koszty bezpośrednie poniesione przez Instytut na realizację wszystkich dziewięciu projektów objętych badaniem wyniosły 2.465,4 tys. zł i były niższe o 82,8 tys. zł od planowanych (stanowiły 96,7 % środków przeznaczonych na ten cel).

Analiza 30 faktur o wartości 83,2 tys. zł (7,9% środków wydatkowanych w ramach „innych kosztów bezpośrednich” wykazała, że we wszystkich przypadkach:

- środki wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem na zakup dostaw i usług związanych z realizowanym projektem, w tym odczynników chemicznych, drobnego sprzętu laboratoryjnego, paliwa, drewna,
- dowody księgowe zostały opisane przez kierownika projektu, poddane kontroli merytorycznej przez dyrektora Instytutu, sprawdzone pod względem formalnym i rachunkowym przez głównego księgowego, zakwalifikowane do kosztów projektu przez głównego księgowego i dyrektora Instytutu (podano numer umowy) oraz prawidłowo ujęte w ewidencji księgowej (na wyodrębnionych kontach),
- nie stwierdzono finansowania w ramach kosztów bezpośrednich kosztów związanych z obsługą realizowanych projektów, tj. stanowiących „koszty pośrednie”;

(akta kontroli str. 16-20, 90-95, 167-172, 247-252, 336-340, 425-429, 493-498, 570-574, 620-623, 639-650, 682)

c) Przeanalizowane projekty badawcze realizowane w Instytucie prowadzili wykonawcy zatrudnieni w ramach umów o dzieło oraz umów o pracę, w liczbie przewidzianej we wnioskach składanych do NCN. W trzech projektach realizowanych w ramach konkursu Preludium, stosownie do warunków uczestnictwa w konkursie, liczba

wykonawców nie przekraczała trzech osób. W tych przypadkach zadania badawcze prowadziły osoby rozpoczynające karierę naukową nieposiadające stopnia naukowego doktora, wspierane przez jednego lub dwóch samodzielnych pracowników naukowych. W pozostałych sześciu projektach liczba wykonawców wynosiła od trzech (projekt 2013/11/B/NZ8/00887) do ośmiu (projekt 2012/05/B/NZ8/01010).

W żadnym z projektów nie określono procedur naboru i zatrudnienia ich wykonawców.

We wnioskach wskazano, że kierownik projektu i wykonawcy będą zatrudnieni przy realizowanych zadaniach na podstawie umów o dzieło (20) i umów o pracę (pięć), zawartych na czas trwania projektu. Ich kwalifikacje potwierdzono, załączając do wniosku odpowiednie informacje na temat każdego z wykonawców. Z wykonawcami zawarto 53 umowy o dzieło. Wyplacone wynagrodzenie wykonawcom wyniosło 745 tys. zł, z czego 78,8 tys. zł (10,6 %) stanowiły wynagrodzenia z tytułu umów cywilnoprawnych dla pracowników Instytutu (zatrudnionych na podstawie umów o pracę). Potwierdzeniem wykonania prac były składane na rachunkach oświadczenia wykonawców („wymienione powyżej dzieło wykonałem zgodnie z umową”, data i podpis).

Zgodnie z warunkami uczestnictwa w trzech zbadanych projektach zorganizowanych w ramach konkursu Preludium, każdemu kierownikowi projektu przypisano promotora naukowego, który sprawował merytoryczny nadzór nad wykonaniem zadań zaplanowanych w ramach projektu. W raportach przekazanych NCN wskazywano w zakresie prac promotorów: opiekę naukową, pomoc w koordynacji poszczególnych etapów realizacji projektu, czy udział w analizie danych oraz przygotowaniu publikacji.

(akta kontroli str. 16-20, 90-95, 167-172, 247-252, 336-340, 425-429, 493-498, 570-574 620-623, 639-650)

d) W ośmiu (z dziewięciu) przeanalizowanych projektach zaplanowano zakup aparatury naukowo-badawczej o wartości 675,1 tys. zł. Faktycznie wydatkowano na ten cel 647,6 tys. zł, tj. o 27,5 tys. zł (o 4,1 %) mniej niż zakładano, co przedstawiono niżej.

- 52,9 tys. zł przeznaczono w ramach projektu 2011/01/N/NZ8/04525 na zakup 30 foto-pułapek, 20 nadajników radio-telemetrycznych, pięciu systemów alarmowych i dwóch wag (zrezygnowano z zakupu 20 pułapek żywołownych i 40 pułapek włosowych). Zrealizowane wydatki były o 13,6 tys. zł (20,4 %) niższe od zaplanowanych (66,5 tys. zł). Na rezygnację z zakupu części aparatury i przeniesienie przeznaczonych na nią środków do kategorii „Inne koszty bezpośrednie” uzyskano pisemną zgodę NCN.
- 116,8 tys. zł przeznaczono w ramach projektu 2012/05/B/NZ8/01010 na zakup urządzeń²² oraz programu (Field map-software bundle & hardware set model Antelope) i laptopa. Środki w wysokości 5,5 tys. zł (4,5 %) przesunięto – za zgodą Dyrektora Instytutu – do kategorii „Inne koszty bezpośrednie”.
- 218,3 tys. zł przeznaczono w ramach projektu 2013/11/B/NZ8/00887 na zakup urządzeń badawczych²³ oraz dwóch komputerów przenośnych. Środki w wysokości 1,1 tys. zł przesunięto – za zgodą Dyrektora Instytutu – do kategorii „Inne koszty bezpośrednie”.

Aparatura naukowo-badawcza zakupiona w trakcie realizowanych projektów została przejęta na stan Instytutu i jest wykorzystywana w jego bieżącej pracy statutowej lub przy projektach badawczych. Na urządzeniach zamieszczono oznaczenie, że została sfinansowana ze środków NCN (z podaniem numeru decyzji).

(akta kontroli str. 16-20, 90-95, 167-172, 247-252, 336-340, 425-429, 493-498, 570-574, 639-650, 672-677)

²² Zakupiono: 40 foto-pułapek, trzy odbiorniki GPS i dalmierz.

²³ Zakupiono: dwie komory metaboliczne, zestaw do pomiaru temperatury ciała, 30 foto-pułapek wraz ze skrzynkami, woliery eksperymentalne, 50 pułapek żywołownych na łasice, 10 „Modeli” łasic wraz z mechanizmem poruszającym i zasilaniem akumulatorowym, zestaw do filmowania zachowania łasic oraz 20 zestawów do automatycznej rejestracji obecności łasic zaopatrzonych w transpondery.

- e) W żadnym z dziewięciu przeanalizowanych projektów nie przewidywano dodatkowych kosztów projektu.
- f) W żadnym z dziewięciu zbadanych projektów nie wypłacano stypendiów naukowych. W jednym projekcie (2013/11/B/NZ8/00887) zaplanowano środki na wypłatę stypendium dla doktoranta (82,8 tys. zł). Pomimo ogłoszonego konkursu, nie zatrudniono doktoranta i niewykorzystane środki terminowo zwrócono do NCN.
- g) W ośmiu z dziewięciu zbadanych projektach uzyskano wszystkie wymagane zgody NCN lub kierownika jednostki na wprowadzane zmiany. W jednym zaś (2011/01/N/NZ8/04525), wbrew postanowieniom umowy, zwiększono koszty w pozycji „Wynagrodzenia wraz z pochodnymi” o więcej niż 15% bez zgody NCN, co szczegółowo omówiono w dalszej części wystąpienia, w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.
- h) W ramach żadnego z projektów nie wnioskowano o udzielenie pomocy publicznej. (akta kontroli str. 16-20, 90-95, 167-172, 247-252, 336-340, 425-429, 493-498, 570-574, 620-623, 639-650)
- i) W sześciu przypadkach raporty roczne i końcowe zostały sporządzone zgodnie z terminami i w zakresach wymaganych umowami. W pozostałych trzech²⁴ projektach wystąpiły przypadki nieterminowego lub nierzetelnego sporządzenia sprawozdań, o czym szerzej w dalszej części wystąpienia, w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”. (akta kontroli str. 16-80, 90-95, 167-172, 247-252, 336-340, 425-466 i 493-557, 570-574, 620-623, 639-650)
- j) W okresie objętym kontrolą żaden z dziewięciu przeanalizowanych projektów nie był kontrolowany przez NCN. Projekty te nie podlegały również wymogowi przeprowadzenia audytu zewnętrznego. (akta kontroli str. 16-20, 90-95, 167-172, 247-252, 336-340, 425-429, 493-498, 570-574, 620-623, 639-650)

1.3. W okresie objętym kontrolą Instytut zrealizował jedno stypendium doktorskie w ramach konkursu Etiuda (Nr 2015/16/T/NZ8/00015), na które przyznano 98,5 tys. zł. Instytut terminowo (29 września 2015 r.)²⁵ zawarł ze stypendystką umowę, w której określono warunki i zasady wypłaty środków w ramach projektu, zgodne z określonymi w umowie z NCN.

Projekt został zrealizowany w zaplanowanym terminie, a przyznane środki wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem:

- 36 tys. zł na wypłatę stypendium naukowego w okresie 12 miesięcy (od 1 października 2015 r. do 30 września 2016 r., po 3 tys. zł miesięcznie),
- 54,5 tys. zł na pokrycie kosztów stażu stypendystki w zagranicznym ośrodku naukowym od 1 lutego do 31 lipca 2016 r. (9,1 tys. zł miesięcznie),
- 8 tys. zł na pokrycie kosztów podróży do zagranicznego ośrodka naukowego, będącego miejscem realizacji stażu zagranicznego, przy czym wypłaty dokonano jednorazowo (w grudniu), zamiast w dwóch równych ratach (w listopadzie i grudniu), jak założono we wniosku o sfinansowanie projektu. W wyjaśnieniu Kierownik projektu podała, że „nastąpiły opóźnienia w organizacji wyjazdu i ostatecznie ustalono szczegóły wizyty (w tym termin wizyty) na Uniwersytecie Cornell w drugiej połowie listopada. W związku z występowaniem w granie różnych kategorii środków finansowych przed wypłaceniem kwoty opisanej we wniosku 183/2015 należało ustalić czy kwota ta powinna być opodatkowana, czy wypłacona w formie ryczałtu. W związku z potrzebą wyjaśnienia ww. kwestii wypłata środków nastąpiła z opóźnieniem”.

Stosownie do zawartej umowy, stypendystka uzyskała stopień naukowy doktora w terminie 12 miesięcy po zakończeniu pobierania stypendium.²⁶

²⁴ Projekty: Nr 2011/01/B/NZ8/04337, Nr 2011/01/N/NZ8/04525 i Nr 2013/11/B/NZ8/00887.

²⁵ Zgodnie z umową z NCN, Instytut zobowiązany był zawrzeć umowę ze stypendystką w terminie nieprzekraczającym 1 października 2015 r.

²⁶ Stopień naukowy doktora stypendystka uzyskała 12 czerwca 2017 r., tj. 8,5 miesiąca po zakończeniu pobierania stypendium.

Terminowo²⁷ (28 lipca 2017 r.) Instytut złożył do NCN raport końcowy z realizacji projektu, który obejmował m.in. sprawozdanie stypendystki z odbytego stażu w zagranicznym ośrodku naukowym, potwierdzenie przez osobę upoważnioną do reprezentowania zagranicznego ośrodka naukowego faktu i terminu odbycia przez stypendystkę stażu w ramach stypendium doktorskiego oraz potwierdzenie uzyskania stopnia naukowego doktora przez stypendystkę.

Stypendystce 26 stycznia 2016 r. i 23 stycznia 2017 r. przekazano informację o niektórych dochodach z kapitałów pieniężnych PIT-8C, w której wykazano wypłacone jej środki w ramach projektu²⁸.

W Instytucie nie była przeprowadzana kontrola zbadanego projektu.

(akta kontroli str. 683-713)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Warunki realizacji projektu 2011/01/N/NZ8/04525²⁹, finansowanego w ramach konkursu Preludium 1, zostały zmienione bez wymaganej pisemnej zgody NCN. Zwiększono środki finansowe na wynagrodzenia z 16,2 tys. zł do 20,6 tys. zł, powodując tym samym zmianę o 27% kosztów w pozycji kosztorysu: „Wynagrodzenia wraz z pochodnymi”. Kierownik projektu uzyskał 26 stycznia 2015 r. zgodę Dyrektora Instytutu na zwiększenie kosztów wynagrodzeń, ale tylko o 14,04%.

Zgodnie z § 4 ust. 6 pkt b umowy, „pisemnej zgody centrum wymagają: zmiana warunków realizacji projektu, określonych w opisach projektu, o których mowa § 3 ust. 130”. Natomiast zgodnie z § 4 ust. 5 umowy „za zmianę warunków realizacji projektu nie uważa się dokonanie za zgodą kierownika Jednostki, zwiększenia lub zmniejszenia środków finansowych w poszczególnych pozycjach kosztorysu lub harmonogramie o nie więcej niż 15% kosztów wskazanych w pozycji, do której następuje przesunięcie środków, jeżeli zmiana nie ulega wysokości środków finansowych przyznanych na cały okres realizacji projektu oraz w kolejnych latach jego realizacji”, z zastrzeżeniem § 6 ust. 10³⁰.

W wyjaśnieniu Kierownik projektu podała, że: „warunki realizacji projektu zostały zmienione bez wymaganej pisemnej zgody NCN w wyniku pomyłki. Planowałam przesunięcie środków z innych kosztów bezpośrednich na wynagrodzenia w kwocie, która stanowiła 14,04% kosztów wynagrodzeń, co wymagało pisemnej zgody Dyrektora Instytutu Biologii Ssaków PAN i taką zgodę uzyskałam. W czasie sporządzania raportu końcowego z realizacji projektu nie byłam świadoma, że rzeczywiste koszty wynagrodzeń przekraczają 15% z powodu błędnie zaklasyfikowanej wartości wynagrodzeń w kwocie 2.098 zł do innych kosztów bezpośrednich w roku 2015. Ten błąd spowodował przekroczenie dopuszczalnej za zgodą Dyrektora Instytutu kwoty przesunięcia kosztów pomiędzy kategoriami”.

(akta kontroli str. 493-511, 515-516, 520-536, 538-557 i 566-567)

2. W trzech projektach wystąpiły przypadki nieterminowego lub nierzetelnego sporządzenia sprawozdań.

²⁷ Zgodnie z umową z NCN raport końcowy należało złożyć w terminie 13 miesięcy od zakończenia wypłaty stypendium.

²⁸ Stypendystka nie była w okresie realizacji projektu pracownikiem Instytutu. Została w nim zatrudniona od 1 lipca 2017 r.

²⁹ Projekt badawczy został rozliczony przez NCN 29 listopada 2016 r.

³⁰ § 3 ust. 1 umowy stanowi, że „kierownik projektu oraz Jednostka zobowiązują się do realizacji projektu zgodnie z postanowieniami niniejszej umowy, z harmonogramem stanowiącym Załącznik Nr 1 do umowy, z kosztorysem stanowiącym Załącznik Nr 2 do umowy, oraz zgodnie z opisami projektu zawartymi we wniosku o jego finansowanie złożonymi za pośrednictwem systemu OSF administrowanego przez Ośrodek Przetwarzania Informacji, zwanego dalej „systemem OSF”, tj. zgodnie ze skróconym i pełnym opisem projektu badawczego w tym metodyką badań i charakterystyką oczekiwanych wyników”.

³¹ § 6 ust. 10 umowy stanowi, że „w trakcie realizacji umowy wysokość kosztów pośrednich nie może ulec zwiększeniu”.

- Poniesione koszty w raportach rocznych (za lata 2011–2012 i za 2013 r.) oraz raporcie końcowym z realizacji projektu badawczego 2011/01/B/NZ8/04337³² w części „Sprawozdanie finansowe (Zestawienie kosztów planowanych i poniesionych)” były niezgodne z ewidencją księgową³³, prowadzoną dla tego projektu. I tak:

- w raporcie rocznym za lata 2011 i 2012 mylnie wpisano: 1/ 2,7 tys. zł w „Inne koszty bezpośrednie” zamiast 30,2 tys. zł, 2/ 9,4 tys. zł w „koszty pośrednie” zamiast 9,5 tys. zł, 3/ 79,4 tys. zł w „sumę kosztów ogółem” zamiast 107 tys. zł,
- w raporcie rocznym za 2013 r. mylnie wpisano: 1/ 61,8 tys. zł w „Inne koszty bezpośrednie” zamiast 54,6 tys. zł, 2/ 15,2 tys. zł w „koszty pośrednie” zamiast 15,1 tys. zł, 3/ 125,9 tys. zł w „sumę kosztów ogółem” zamiast 118,6 tys. zł,
- w raporcie końcowym (powielono błędy z raportów rocznych) i w części obejmującej ostatni rok projektu (2014) mylnie wpisano kwoty: 63,8 tys. zł w „Inne koszty bezpośrednie” zamiast 43,5 tys. zł, 2/ 119,8 tys. zł w „sumę kosztów ogółem” zamiast 99,5 tys. zł.

W wyjaśnieniu Kierownik Projektu i Główna Księgowa podali, że zaistniały błąd spowodowany był mylnym odczytaniem zapisów księgowych uwzględnianych przy sporządzeniu raportu (zapisy księgowe z niepełnego roku). W II raporcie rocznym za rok 2013 podjęto próbę sprostowania błędnie wpisanych kwot z poprzedniego raportu, na co nie pozwalał system OSF. Błędnie sporządzone raporty za lata poprzednie (2011, 2012, 2013) miały wpływ na raport końcowy w części obejmującej ostatni rok projektu (2014). Jednak błędy rachunkowe w poszczególnych raportach nie miały wpływu na merytoryczny zakres realizacji projektu. Sumy razem kosztów poniesionych ze środków projektu wykazane w raporcie końcowym są zgodne z planowanymi kosztami projektu oraz zapisami księgowymi w księgach rachunkowych. (akta kontroli str. 16-80, 87-89)

- Poniesione koszty w raporcie końcowym z realizacji projektu badawczego 2011/01/N/NZ8/04525 w części „Sprawozdanie finansowe (Zestawienie kosztów planowanych i poniesionych)” były niezgodne z ewidencją księgową prowadzoną dla tego projektu. W raporcie mylnie wpisano kwoty: 1/ 18,5 tys. zł w „Wynagrodzenia wraz z pochodnymi” zamiast 20,6 tys. zł, 2/ 58,3 tys. zł w „Inne koszty pośrednie” zamiast 60,4 tys. zł.

Wyjaśniając powyższe, główna księgowa podała, że: „raport końcowy z realizacji projektu badawczego został przeze mnie podpisany zgodnie z zapisami w kartotekach księgowych ogółem poniesionych kosztów projektu. W raporcie dotyczącym 2015 r. zwrócono uwagę na zgodność wykazanych w raporcie kosztów z sumą kosztów w zapisach księgowych. Nie zauważono natomiast rozbieżności pomiędzy kategoriami kosztów w zapisach księgowych a wykazanymi w raporcie kosztami w poszczególnych kategoriach”.

(akta kontroli str. 493-498, 520-536 i 568-569)

- Raport końcowy z realizacji projektu badawczego 2013/11/B/NZ8/00887³⁴ sporządzono 27 września 2018 r., tj. po 80 dniach od zakończenia realizacji projektu (9 lipca 2018 r.). Zgodnie z § 11 ust. 3 umowy „raport końcowy składa się w terminie 60 dni od dnia zakończenia realizacji projektu”. W wyjaśnieniu Kierownik Projektu podał, że: „opóźnienie to było związane z realizacją zadania badawczego numer 1 – Analiza polimorfizmu i ekspresji genów z wykorzystaniem materiału pobranego od dziko żyjących łasic. Wynikiem realizacji tego zadania była prezentacja na międzynarodowej konferencji naukowej, która odbyła się w dniach 25–28 września 2018 r. w Marsylii³⁵. Na prośbę współautorów zostało ono włączone

³² Projekt badawczy został rozliczony przez NCN 29 listopada 2016 r.

³³ W ewidencji koszty są zgodne z kosztami planowanymi w umowie o realizację i finansowanie projektu.

³⁴ Projekt został zakończony 9 lipca 2018 r., ale do dnia zakończenia kontroli NIK nie został rozliczony przez NCN.

³⁵ Miranda I., Farelo L., Zub K., Giska I. and Melo-Ferreira J. 2018. Understanding the genetic determinants of winter coat colour in the least weasel *Mustela nivalis* from museum genomics. 22nd Evolutionary Biology Meeting, September 25-28, Marseilles, France.

do raportu dopiero po zaprezentowaniu go na wspomnianej konferencji i umieszczeniu streszczenia w materiałach pokonferencyjnych".

(akta kontroli str. 425-466, 669-671)

OCENA CZĄSTKOWA

Zadania badawcze w ramach kontrolowanych projektów zrealizowano w terminach i zakresach przewidzianych w umowach. Przyznane środki wykorzystano w przypadku dziewięciu projektów zgodnie z zawartymi umowami i rzetelnie udokumentowano. W jednym przypadku dokonano zmian warunków realizacji projektu określonych w umowie, bez pisemnej zgody NCN (zwiększono o 27% środki finansowe na wynagrodzenia), czym naruszono postanowienia zawarte w tej umowie. Stwierdzono też przypadki nieterminowego lub nierzetelnego sporządzenia raportów rocznych i końcowych. Zakupiona na potrzeby realizacji wszystkich zbadanych projektów aparatura, po ich rozliczeniu, została przejęta na stan środków trwałych Instytutu.

OBSZAR

Opis stanu
faktycznego

2. Efekty zrealizowanych projektów

2.1. Wyniki wszystkich zbadanych projektów opublikowano w artykułach zamieszczanych w czasopiśmie specjalistycznych posiadających wskaźnik Impact Factor³⁶, w czasopiśmie z listy filadelfijskiej³⁷, w innych czasopiśmie recenzowanych oraz w materiałach pokonferencyjnych.

(akta kontroli str. 51-62, 110-132, 193-211, 280-300, 365-383, 449-466, 520-536, 589-604, 639-650, 719-726)

Według stanu na 27 listopada 2019 r. najczęściej cytowano efekty projektu 2012/05/B/NZ8/01010 (208 cytowań wg bazy Scopus, 200 wg Web of Science, a 289 wg Google Scholar Citation). Wyniki pozostałych projektów cytowano z częstotliwością wahającą się wg bazy Scopus od 11 do 106, wg bazy Web of Science od 11 do 101, a wg Google Scholar Citation od 15 do 137.

(akta kontroli str. 714-718)

Poniżej opisano wyniki projektów zrealizowanych w ramach konkursu Opus (zgodnie z rezultatami wykazanymi w raportach):

1. W projekcie 2011/01/B/NZ8/04337 wyniki miały wpływ na rozwój nauki w dziedzinie ekologii behawioralnej. Otrzymane dane będą ważne dla dalszego rozwoju badań nad procesami regulującymi demografię populacji dzikich zwierząt, a szczególnie nad rolą pośredniego i bezpośredniego oddziaływania drapieżnictwa oraz czynników antropogenicznych w tych procesach. Mogą mieć wpływ na rozwój metod zarządzania populacjami dzikich zwierząt (w tym ssaków kopytnych i drapieżnych).
2. W projekcie 2012/05/B/NZ8/01247 wyniki miały unikalny charakter i były pierwszymi prowadzonymi na taką skalę w populacjach obcych introdukowanych gatunków ssaków. Badania pozwoliły na pełniejsze zrozumienie adaptacji introdukowanych do nowego środowiska gatunków oraz wykrycie czynników potencjalnie ograniczających liczebność inwazyjnych gatunków. Poznanie czynników wpływających na adaptację i poziom zarażenia pasożytami ma również znaczenie w ochronie przyrody, ponieważ pozwala zrozumieć dynamikę inwazji obcych introdukowanych gatunków, a w konsekwencji ma wpływ na ograniczanie ich liczebności i negatywnego wpływu na rodzime gatunki.
3. W projekcie 2012/05/B/NZ8/01010 badania stanowiły jedną z pierwszych prób kompleksowego zbadania zjawiska kaskady troficznej sterowanej zależnościami behawioralnymi. Uzyskana wiedza jest niezwykle istotna biorąc pod uwagę obecnie następujący proces re-kolonizacji kontynentu Europejskiego przez duże drapieżniki.
4. W projekcie 2012/07/B/NZ8/00066 wyniki badań miały unikalny charakter i były pierwszymi prowadzonymi na taką skalę w populacjach dzikich zwierząt. Wyniki badań wskazują, że poprzez zarządzanie adaptacyjne wpływające na wielkość stad i zagęszczenie żubrów można efektywnie wpływać na poziom zarażenia pasożytami.

³⁶ Indeks cytowań – miernik siły oddziaływania i prestiżu czasopism naukowych – podawany raz do roku.

³⁷ Ministerialna lista czasopism naukowych odnoszona do listy czasopism, które przeszły proces oceny i są uwzględniane przez bazy Institute for Scientific Information.

5. W projekcie 2013/09/B/NZ9/02374 wyniki badań pozwoliły na uzupełnienie wiedzy z zakresu historii wypasu zwierząt gospodarskich w lasach na przestrzeni ostatnich stuleci i określenie jego wpływu na środowisko leśne. Miały też istotne znaczenie dla ekologii lasu i ekologii krajobrazu, a także leśnictwa i ochrony przyrody.
6. W projekcie 2013/11/B/NZ8/00887 wykazano decydujący wpływ ubarwienia maskującego na zimową śmiertelność łasic powodowaną drapieżnictwem. Wykazano związek między sezonowymi zmianami ubarwienia u łasic i polimorfizmem genu kodującego receptor MC1R. Opracowano metodykę analizy aktywności i przeżywalności łasic na podstawie danych z automatycznych czytników transponderów oraz wykazano sezonowe zmiany wielkości puszki mózgowej u łasic.

Wyniki projektów zrealizowanych w ramach konkursu Preludium (zgodnie z rezultatami wykazanymi w raportach) przedstawiały się następująco:

1. W projekcie 2011/01/N/NZ8/04525 po raz pierwszy jednocześnie przeanalizowano wpływ izolacji środowiskowej na strukturę genetyczną populacji oraz na użytkowanie przestrzeni i strukturę socjalną średnich ssaków drapieżnych, co wpływa na rozwój dyscypliny. Wkładem projektu w rozwój tego zagadnienia jest wykazanie zróżnicowanego wpływu środowiska otaczającego populację na poziom dyspersji średnich ssaków drapieżnych, czego skrajnym przykładem jest utworzenie izolowanej populacji w wyniku istnienia bariery środowiskowej. Izolacja przekłada się na wykształcenie odrębności genetycznej populacji i wpływa na zmiany użytkowania przestrzeni przez zwierzęta.
2. W projekcie 2012/07/N/NZ8/02651 wyniki mają wymierny wpływ na rozwój koncepcji „krajobrazu strachu” w kontekście europejskim oraz włączenie ich w proces modelowania rozmieszczenia oraz wykorzystywania przestrzeni przez gatunki ssaków kopytnych na poziomie krajobrazowym. Ma to istotne znaczenie dla rozwoju dyscypliny, w szczególności ekologii behawioralnej. Istotnym osiągnięciem projektu był rozwój metodologii naukowej związanej z wykorzystaniem foto-pułapek. W tym celu opracowano oprogramowanie TRAPPER, które jest bazo-danową aplikacją sieciową wspierającą zarządzanie projektami foto-pułapkowymi, klasyfikację nagrań oraz współdzielenie i ponowne wykorzystanie zebranych danych. Wypracowana metodologia może zostać w bezpośredni sposób przełożona na praktykę zarządzania populacjami dziko żyjących zwierząt oraz minimalizowania konfliktów z gospodarką leśną. System jest obecnie wdrażany w monitoringu dużych ssaków w Niemczech i Szwecji.
3. W projekcie 2013/09/N/NZ8/03205 wyniki pozwoliły na uzupełnienie wiedzy dotyczącej filogeografii małych ssaków w Europie środkowo-wschodniej oraz czynników środowiskowych mających istotny wpływ na zmienność genetyczną w populacjach nornika zwyczajnego i nornika burego w Polsce. Opisanie, w jaki sposób różne gatunki reagowały na zmiany klimatu w przeszłości, pozwoli na prognozowanie przyszłych zmian i oczekiwanych reakcji populacji małych gryzoni na współcześnie obserwowane zmiany. Analiza zmian w strukturze genetycznej dwóch gatunków norników o różnych wymaganiach środowiskowych na przestrzeni 50 lat umożliwiła również określenie jaki wpływ ma działalność człowieka na populacje małych ssaków.
(akta kontroli str. 51-62, 110-132, 193-211, 280-300, 365-383, 449-466, 520-536, 589-604, 639-650, 719-726)

W wyniku realizacji projektu 2015/16/T/NZ8/00015 wybranego w konkursie Etiuda, na podstawie rozprawy doktorskiej „Filogeografia nornika zwyczajnego (*Microtus arvalis*) oraz zmienność genetyczna w populacjach nornika zwyczajnego i nornika burego (*Microtus agrestis*)” oraz po złożeniu wymaganych egzaminów, 12 czerwca 2017 r., uchwałą Rady Wydziału Biologii Uniwersytetu Warszawskiego, nadano stypendystce stopień naukowy doktora. W publikacji zawarto informację o uzyskaniu przez autora środków finansowych z NCN na przygotowanie rozprawy doktorskiej. Zgodnie z rezultatami wykazanymi w raporcie wyniki projektu pozwoliły na znaczne poszerzenie wiedzy na temat filogeografii małych ssaków w Europie i ich odpowiedzi na zmiany klimatu w przyszłości. Pozwala to na prognozowanie przebiegu współcześnie zachodzących zmian i reakcji różnych gatunków roślin i zwierząt na te zmiany. Opisanie metody są niezwykle istotne

w gospodarce i ochronie środowiska, szczególnie w przypadku prawdopodobnego ocieplenia lub ochłodzenia klimatu. (akta kontroli str. 695-704, 719-726)

W ramach sześciu z 10 przeanalizowanych projektów przewidziano sfinansowanie publikacji w łącznej wysokości 40 tys. zł. W jednym przypadku wykonawca projektu (2011/01/N/NZ8/04525) nie poniósł żadnych wydatków związanych z publikacją. Faktyczne wydatki poniesione na publikacje wyniosły 29,2 tys. zł. (akta kontroli str. 51-62, 110-132, 193-211, 280-300, 365-383, 449-466, 520-536, 589-604, 639-650, 695-704)

Wszystkie publikacje związane ze zbadanymi projektami zawierały wzmiankę o sfinansowaniu projektu ze środków NCN oraz numer rejestracyjny projektu. Zbadane raporty końcowe zawierały „Popularyzatorski opis rezultatów projektu”. Uwzględniono w nich w szczególności najważniejsze zrealizowane zadania badawcze podjęte, osiągnięte wyznaczone cele i przedstawiono znaczenie zrealizowanego projektu, tj. jego wpływ na rozwój dyscypliny i na istniejący stan wiedzy. Wskazano również potencjalne znaczenie społeczne przeprowadzonych badań. (akta kontroli str. 51-62, 110-132, 193-211, 280-300, 365-383, 449-466, 520-536, 589-604, 639-650, 695-704)

W odniesieniu do sześciu projektów badawczych NCN nie stwierdziło naruszeń i uznało umowy o realizację i finansowanie projektów za wykonane. W przypadku projektu 2012/05/B/NZ8/01247 NCN (podczas jego rozliczania) stwierdził, że środki finansowe wydawkowane na zakup dodatkowej aparatury ponad dopuszczalny limit podlegają zwrotowi. Kwotę 93 zł wraz z 14,54 zł odsetek Instytut 28 grudnia 2018 r. przekazał na rachunek bankowy NCN (pismo o rozliczeniu projektu przekazano 23 maja 2019 r.) Pozostałe trzy projekty do dnia zakończenia kontroli NIK nie zostały rozliczone. (akta kontroli str. 51-62, 110-132, 193-211, 280-300, 365-383, 449-466, 520-536, 589-604, 639-650, 695-704)

2.2. Z informacji uzyskanej od Dyrektora Instytutu i kierowników przeanalizowanych projektów wynika, że w okresie objętym kontrolą trzech z nich uczestniczyło w ankietach dotyczących realizacji projektów finansowanych ze środków NCN (żaden nie uczestniczył w badaniach ewaluacyjnych). I tak:

- Kierownik projektu 2012/05/B/NZ8/01247 22 grudnia 2014 r. uczestniczył w badaniu opinii wśród laureatów konkursów NCN. Głównym celem badania była ocena poszczególnych etapów procesu realizacji projektu badawczego finansowanego w ramach konkursów NCN. Badanie miało również pozwolić na wskazanie obszarów współpracy między kierownikami projektów badawczych, jednostkami naukowymi a NCN, które wymagają usprawnienia.
- Kierownik projektu 2011/01/B/NZ8/04337 uczestniczył w dwóch badaniach ankietowych: 1/ 15 stycznia 2012 r. w badaniu mającym na celu poznanie opinii kierowników grantów odnośnie pierwszych czterech konkursów przeprowadzonych i rozstrzygniętych przez NCN w 2011 r., w tym również na temat dotychczasowej współpracy z NCN, 2/ 22 grudnia 2014 r. w badaniu opinii wśród laureatów konkursów NCN (cel jak wyżej).
- Kierownik projektu 2011/01/N/NZ8/04525, po jego zakończeniu, uczestniczyła w ankiecie dotyczącej konkursu Preludium.

(akta kontroli str. 51-62, 110-132, 193-211, 280-300, 365-383, 449-466, 520-536, 589-604, 639-650)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia efekty osiągnięte w wyniku realizacji projektów objętych badaniem. Projekty badawcze zrealizowane w Instytucie z dofinansowaniem NCN zakończyły się osiągnięciem efektów zakładanych w umowach. Ich wymiernym rezultatem były artykuły zamieszczane w czasopiśmie specjalistycznych, stwarzające możliwość wykorzystania wyników projektów do prowadzenia dalszych badań. Publikacje zawierały informacje w języku angielskim o finansowaniu omawianych badań ze środków NCN oraz numer rejestracyjny projektu. W raportach końcowych zbadanych projektów zamieszczono „Popularyzatorski opis rezultatów projektu”.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o:

1. Przestrzeganie postanowień umów o realizację i finansowanie projektu badawczego w zakresie zmian warunków realizacji projektu.
2. Wykazywanie w sprawozdaniach finansowych, zamieszczanych w raportach z realizacji projektu, danych zgodnych z ewidencją księgową prowadzoną dla tego projektu.
3. Składanie raportów końcowych w terminach wskazanych w umowie o realizację i finansowanie projektu badawczego.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

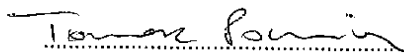
Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania
wykonania wniosku

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

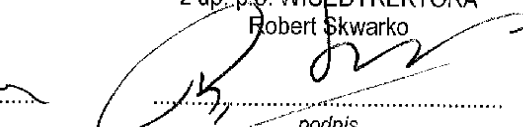
W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Białystok, 5 grudnia 2019 r.

Kontroler:
Tomasz Pomian
główny specjalista k. p.

.....
podpis

p.o. DYREKTORA DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli w Białymstoku
z up. p.o. WICEDYREKTORA
Robert Skwarko

.....
podpis